

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Burcugül Çubuk
İzmir Milletvekili

B. Çubuk

Kamuoyuna yansıyan bilgilere ve avukatların aktarımlarına göre Ankara Sincan Ceza İnfaz Kurumları Kampüsünde tutulan trans erkek mahpus Poyraz, 1 Aralık 2025 tarihinde Sincan Kadın Kapalı Cezaevi G-3 koğuşunda şüpheli biçimde ölü bulunmuştur. Cezaevi müdürü C O A 'in göreve başlamasıyla birlikte kurumda trans ve LGBTİ+ mahpuslara yönelik sistematik ayrımcılık ve izolasyon uygulamaları arttığı ifade edilmektedir. A 'in daha önce görev yaptığı Bakırköy ve Tarsus cezaevlerinde de benzer nefret ve ayrımcılık pratikleriyle gündeme geldiği, Sincan'da da göreve gelir gelmez "G-3" adıyla yeni bir koğuş açtığı; bu koğuşun cezaevi içinde gayri resmi olarak "damat koğuşu" olarak anıldığı ve trans/LGBTİ+ mahpusların buraya izole edilerek yerleştirildiği ifade edilmektedir. Bu koğuşta kalan mahpusların havalandırma dahil hiçbir ortak alanda diğer mahpuslarla temasına izin verilmediği, doktora götürülürken dahi tecrit uygulandığı, cinsiyet geçiş sürecinde olan mahpusların hormon tedavisinden vazgeçmeleri yönünde baskıcı yöntemler kullanıldığı ifade edilmektedir.

Olay günü, G-3 koğuşunda kalan trans mahpusların tümü herhangi bir gerekçe açıklanmaksızın topluca psikiyatri servisine götürülmüş, koğuşa döndüklerinde daha önce o koğuşta kalmayan Poyraz'ı asılı halde bulmuşlardır. Mahpuslar, Poyraz'ın saçlarının kazınmış olduğunu, belirgin biçimde zayıfladığını ve sağlık durumunun kötüleştiğini aktarmaktadır. Olay anında acil butonuna basarak yardım isteyen mahpuslar, kesici alet bulunmadığı için çakmakla ipi yakarak müdahale etmeye çalışmış; buna rağmen sağlık personelinin uzun süre gelmediği, gardiyanların Poyraz'ı battaniyeye sararak koğuştan çıkardığı ifade edilmektedir. Savcılık ve olay yeri inceleme ekiplerinin ancak iki gün sonra hapishaneye geldiği, tanık mahpusların beyanlarının alınmadığı, delillerin güvence altına alınmadığı, koğuşta kalan mahpuslara ise daha sonra disiplin süreci başlatıldığı ileri sürülmektedir. Cezaevi müdürünün kuruma yalnızca dört ay önce atandığı, bu kısa süre içinde kurumda ağır hak ihlalleri ve dört ölüm olayının yaşandığına dair bilgiler de ciddiyle araştırılması gereken hususlardandır.

Poyraz'ın ölümü, trans ve LGBTİ+ mahpusların cezaevlerinde uzun süredir maruz bırakıldığı ayrımcılık, tecrit, sağlık hizmetlerine erişim engelleri ve şiddet riskinin yapısal bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. Ceza infaz kurumlarının ayrımcılık yasağı, yaşam hakkı ve işkence yasağı bakımından taşıdığı yükümlülükler göz önüne alındığında, Poyraz'ın ölümü "intihar" varsayımıyla kapatılmamalı; cezaevi yönetiminin ve infaz rejiminin sorumluluğunu da içine

alan kapsamlı, bağımsız ve etkin bir soruşturma yürütülmesi kamuoyunun ve insan hakları kurumlarının ortak beklentisidir.

Bu bağlamda:

1. Sincan Cezaevinde bulunduğu ifade edilen G-3 koğuğu hangi amaç ve hangi mevzuat hükümlerine dayanılarak açılmıştır? Trans ve LGBTİ+ mahpusların bu koğuğu topluca tutulmasının yasal dayanağı nedir?
2. Cezaevi müdürü C O A hakkında ayrımcılık ve nefret uygulamalarına dair şikayetler Bakanlığınızca bilinmekte midir? Cezaevi müdürünün göreve başlamasından bu yana kurumda ölüm, sağlık ihlali veya ağır hak ihlali vakalarının arttığı iddiası Bakanlığınızca incelenmekte midir?
3. G-3 koğuşunda kalan mahpusların havalandırma, ortak alan ve sağlık hizmetlerine erişimlerinin engellendiğı; doktora götürülürken dahi tecrit uygulandığı; cinsiyet geçiş sürecinde olan mahpusların hormon tedavisinin zorlaştırıldığı veya tedaviden vazgeçmeye zorlandığı iddiaları doğru mudur?
4. 1 Aralık günü G-3 koğuşundaki trans mahpuslar hangi gerekçeyle psikiyatri servisine toplu şekilde sevk edilmiştir? Bu karar kim tarafından alınmıştır? Sevk öncesi veya sonrası bir psikiyatrik değerlendirme raporu düzenlenmiş midir?
5. Poyraz'ın koğuğu kimsenin bulunmadığı bir zamanda yerleştirilmesi hangi birimin talimatıyla gerçekleşmiştir? Ölümünde kullanılan ipin önceden koğuğu bulunmadığı iddiası araştırılmış mıdır? Poyraz'ın saçlarının kazındığı, belirgin biçimde zayıfladığı ve sağlık durumunun kötüleştiğı iddiaları Bakanlığınızca incelenmiş midir? Kendisine son bir ay içinde hangi sağlık hizmetleri sağlanmıştı?
6. Olay anında acil çağrıya rağmen sağlık personelinin gelmediğı doğru mudur? Bu olayla bağlantılı görevli sağlık personeli veya infaz koruma memurları hakkında idari işlem başlatılmış mıdır?
7. Savcılık ve olay yeri inceleme ekiplerinin cezaevine iki gün sonra gittiğı iddiası doğru mudur? Olay günü delil güvenliği için hangi işlemler yapılmıştır? İlk 24 saat içinde kamera kayıtları, koğuş listeleri, vardiya çizelgeleri ve revir-sevk kayıtları toplanmış mıdır? Tanık mahpusların ifadelerinin alınmadığı iddiası doğru mudur? Tanık beyanlarının toplanmasını engelleyen bir idari karar veya uygulama olmuş mudur?
8. Poyraz'ın ölümünün ardından koğuğu kalan mahpuslara disiplin soruşturması açıldığı iddiası doğru mudur? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?
9. Türkiye'de trans mahpusların hormon tedavisine, psikolojik desteğe ve cinsiyet uyum sürecine erişiminde hangi kurallar/standartlar uygulanmaktadır? Yoksa bu eksikliğin giderilmesine yönelik Bakanlığınızca bir çalışma yürütülmekte midir? Cezaevlerinde cinsiyet kimliği ve cinsel yönelim temelli ayrımcılığa karşı zorunlu bir personel eğitimi bulunmakta mıdır?
10. Sivil toplum örgütlerinin, baroların ve bağımsız izleme mekanizmalarının trans/LGBTİ+ mahpuslarla görüşmesine yönelik herhangi bir idari kısıtlama var mıdır? Poyraz'ın ölümü sonrası Sincan Cezaevi'nde bağımsız bir izleme yapılması önünde engel bulunmakta mıdır?